

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobců: **a) P. S., b) K. S.**, oba zastoupení JUDr. Stanislavem Flaškou, advokátem, se sídlem U Černé věže 9, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem v Českých Budějovicích, U Zimního stadionu 1952/2, **za účasti osob zúčastněných na řízení** 1) V. K., zast. JUDr. Vojtěchem Filipem, advokátem se sídlem Čěčova 11, České Budějovice, a 2) Mgr. J. K., v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 9. 2013, č. j. 10 A 52/2013 - 54,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci, průběh řízení

Stavební úřad České Budějovice (dále též jen „stavební úřad“) vydal dne 27. 8. 1997 pod č. j. SÚ/5020/97 - So pro navrhovatele M. S. a V. V. stavební povolení na stavbu rodinného domu, mj. i včetně přípojky kanalizace s revizní a čistící šachtou, na pozemcích parc. č. 2387/9 a 2387/10 v k. ú. K. Ú. Z ověřeného situačního výkresu, který je součástí uvedeného stavebního povolení, přitom vyplývá, že kanalizační přípojka směřuje do septiku na pozemku parc. č. 2387/9 a následně ze septiku vede přes pozemek místní komunikace parc. č. 2933/1 na protilehlý pozemek ve vlastnictví obce K. Ú., parc. č. 2388/15, kde se napojí na stávající kanalizační řád. Obdobně odvod splaškových vod přes septik do kanalizace ve vlastnictví obce, na pozemku parc. č. 2388/15, řešili i stavebníci souvisejících staveb v ul. P., na straně umístění domů žalobců a osob zúčastněných na řízení. Účastníky řízení o vydání stavebního povolení č. j. SÚ/5020/97 -

So byli kromě navrhovatelů i žalobci (dále jen „stěžovatelé“), stavebníci rodinného domu na pozemku přímo sousedícím s pozemky par. č. 2387/9 a 2387/10, z jejichž strany nebyly podány námitky ani vzneseny připomínky. Rozhodnutí stavebního úřadu nabylo právní moci dne 28. 10. 1997.

Původní navrhovatelé M. S. a V. V. stavbu nezahájili a pozemky par. č. 2387/9 a 2387/10 prodali novým stavebníkům, manželům V. a H. K., kteří dne 6. 4. 1998 podali žádost o změnu výše uvedené stavby. Jelikož dle tehdy účinného znění § 67 zákona č. 50/1967 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „starý stavební zákon“), původní stavební povolení nepozbylo platnosti, stavební úřad zahájil řízení o změně stavby před jejím dokončením. K tomuto účelu byla vypracována nová projektová dokumentace navrhuující oddělenou kanalizaci pro splaškovou a dešťovou vodu, zřizující za septikem revizní šachtu. Místo napojení kanalizační přípojky na stávající kanalizaci bylo stanoveno na parcele par. č. 2933/1 a parc. č. 2388/77 (pozemky místní komunikace) a dále do kanalizační šachty na pozemku parc. č. 2388/15. Stěžovatelé se změnou nedokončené stavby nevyjádřili nesouhlas, rozhodnutí o povolení změny stavby před jejím dokončením ze dne 27. 5. 1998, č. j. SÚ/3187/98 - So, nabylo právní moci dne 29. 5. 1998. S napojením domu na kanalizaci vyjádřil dne 31. 3. 1998 souhlas správce kanalizace, VaK JČ, a.s.

Manželé K. podali dne 26. 7. 1999 další žádost o povolení změny stavby před jejím dokončením, na základě které vydal dne 25. 1. 2000 stavební úřad pod č. j. SÚ - 072/99/00-So, rozhodnutí o jejím povolení. Žádost se týkala povolení změny střešní krytiny, přičemž v situačním výkresu byla dodatečně vyznačena rovněž změna trasy kanalizační přípojky s připojením na pozemku par. č. 2388/15 na stávající kanalizaci, v místě stávající šachty, do které byla navržena přípojka z biologického septiku původního stavebního povolení č. j. SÚ/5020/97 - So, pro navrhovatele M. S. a V. V. Toto dodatečné vyznačení v situačním výkresu provedl vlastní rukou V. K., což potvrdil svým podpisem. Výkres byl opatřen ověřovacím razítkem stavebního úřadu. V řízení nebyly ze strany stěžovatelů, nyní již vlastníků rodinného domu P. 502, podány námitky ani vzneseny připomínky. Rozhodnutí stavebního úřadu nabylo právní moci dne 22. 2. 2000. Kolaudačním rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 26. 10. 2001, č. j. SÚ/9803/01/Kp, bylo manželům K. povoleno užívání novostavby rodinného domu na pozemcích par. č. 2387/9 a 2387/10 (oba pozemky byly sloučeny pod parc. č. 2387/10), včetně kanalizačního propojení do biologického septiku SM - 3, jehož užívání bylo povoleno rozhodnutím Okresního úřadu v Českých Budějovicích, ref. životního prostředí (dále jen „okresní úřad“) ze dne 24. 10. 1998, č. j. 8515/01 - 231 Ště. Zřízení biologického septiku a povolení vypouštění odpadních vod okresní úřad povolil předcházejícím rozhodnutím ze dne 11. 5. 1998, č. j. 3815/98 - 231 Ště.

Na základě kupní smlouvy uzavřené dne 18. 4. 2001 mezi obcí K. Ú. a stěžovateli se s účinností ke dni 15. 5. 2001 stali stěžovatelé majiteli pozemku parc. č. 2388/15 v k. ú. K. Ú. V kupní smlouvě není uvedeno, že by na tomto pozemku byl umístěn kanalizační řád či kanalizační přípojka, popř. že na pozemku vázne nějaké věcné břemeno.

Dne 16. 9. 2004 byla uzavřena smlouva mezi kupujícími stěžovateli a prodávající společností Mavela a. s. Dynín na kanalizační přípojku o průměru 350 mm v délce 52 m, která je z větší části vedena na pozemku parc. č. 2388/15 v k. ú. K. Ú. do kanalizace ve správě Mavela a. s. Dynín. Kupní smlouva výslovně uvádí, že předmětný pozemek není zatížen věcným břemenem kanalizační přípojky.

Pan P. S. podal stavebnímu úřadu a Magistrátu města České Budějovice stížnost na nepovolenou stavbu kanalizační přípojky pana V. K., tj. napojení na kanalizaci Mavela Dynín a.s. v rozporu se stavebním povolením. Stavební úřad stěžovatelům dne 2. 11. 2004 ke stížnosti

pokračování

sdělil, že septik včetně kanalizačního propojení do kanalizačního řádu posuzoval okresní úřad jako vodohospodářské dílo a z tohoto hlediska stavební úřad vydal stavební povolení a kolaudační rozhodnutí pouze k odkanalizování rodinného domu do septiku.

Magistrát města České Budějovice, odbor ochrany životního prostředí, si vyžádal od obce K. Ú. poskytnutí originálu rozhodnutí okresního úřadu ze dne 11. 5. 1998, č. j. 3815/98 - 231 Ště, k povolení biologického septiku (z důvodu zničení projektové dokumentace během povodní v roce 2002), z čehož dovedl, že v rozhodnutí se vydává povolení ke zřízení vodohospodářského díla biologického septiku SM - 3, ale nikoli ke stavbě kanalizační přípojky.

Dále byl dne 12. 7. 2005 proveden státní stavební dohled za účelem zjištění povolení kanalizační přípojky, během něhož stavební úřad dospěl k závěru, že podle projektové dokumentace byla přípojka povolena na obecní kanalizační řád v P. ulici na základě stavebního povolení.

V roce 2006 podali stěžovatelé žalobu na odstranění stavby k Okresnímu soudu v Českých Budějovicích, jež ji usnesením zastavil a vyslovil názor, že stavba kanalizační přípojky na parc. č. 2388/15 je stavbou neoprávněnou, a je proto nutné vést ve věci správní řízení.

Dne 27. 12. 2006 se pan V. K. obrátil na Magistrát města České Budějovice s tím, že od 15. téhož měsíce nemůže užívat dům č. 554 v K. Ú., neboť z tohoto domu byla stěžovateli uzavřena kanalizační přípojka.

V projednávané věci stavební úřad dne 16. 4. 2007 pod sp. zn. SU/3142/2007 Kp zahájil řízení o odstranění stavby předmětné kanalizační přípojky dle § 129 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Účastníky řízení o odstranění stavby byli taktéž stěžovatelé. Podáním ze dne 2. 5. 2007 vyjádřila osoba zúčastněná ad 1) V. K. svůj nesouhlas se zahájením řízení. Dne 21. 5. 2007 stavební úřad osobě zúčastněné na řízení sdělil, že do 31. 8. 2007 může požádat o dodatečné povolení stavby a předložit potřebné doklady. Podáním ze dne 29. 8. 2007 požádala osoba zúčastněná na řízení o projednání předmětné stavby a doložila neúplnou projektovou dokumentaci, která nebyla zpracována oprávněným projektantem. Stavební úřad posoudil výše uvedené podání jako žádost o dodatečné povolení stavby. Poté zůstal stavební úřad v řízení více jak půl druhého roku nečinný. Ze spisového materiálu je zřejmé, že po úmrtí p. H. K. nabyli p. T. K. a p. Mgr. J. K. usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 6. 2009, spoluvlastnického podílu k budově P. č. 554 s příslušenstvím, stavební úřad proto nadále jednal se všemi spoluvlastníky.

Příkazem žalovaného ze dne 24. 3. 2009, č. j. KUJCK 3889/2009 OREG/6, byl stavební úřad zavázán v řízení o odstranění stavby pokračovat. Dne 21. 4. 2009, rozhodnutím č. j. SU/3142/2007 Bou, stavební úřad vyzval osobu zúčastněnou na řízení k doplnění žádosti o vydání stavebního povolení do 31. 8. 2009 a současně usnesením řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby ze dne 29. 8. 2007 dle § 64 správního řádu přerušil. Proti výzvě podala osoba zúčastněná na řízení ad 1) dne 25. 5. 2009 odvolání, ve kterém tvrdila, že výzva nemá žádný právní podklad, neboť předmětná kanalizační přípojka již byla povolena a stavební úřad disponuje veškerými potřebnými dokumenty. Odvolání odkazuje na závěry šetření veřejného ochránce práv, na něhož se V. K. v roce 2008 obrátil a který vyzval stavební úřad, aby zahájené řízení o odstranění stavby ukončil, neboť bylo zjištěno, že stavbu kanalizační přípojky není možné považovat za stavbu nepovolenou. Proti následujícímu usnesení stavebního úřadu ze dne 28. 1. 2010, č. j. SU/3142/2007 Bou, které bylo poznamenáno do spisu, jímž bylo s odkazem na ustanovení § 66 odst. 2 správního řádu řízení o odstranění stavby zastaveno, neboť odpadl důvod

řízení, podali stěžovatelé odvolání k žalovanému. Odvolání bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 7. 2010, č. j. OREG 26378/2010/ivmo, podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítnuto, neboť proti usnesení ve smyslu § 66 odst. 2 správního řádu není odvolání přípustné. Posléze stěžovatelé podali žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 8. 12. 2010, č. j. 10 A 62/2010 – 37, zamítl.

Tento rozsudek stěžovatelé napadli kasační stížností, přičemž Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011 – 102, zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dle Nejvyššího správního soudu krajský soud pochybil, pokud označil postup žalovaného, který odvolání stěžovatelů zamítl jako nepřipustné, zákonným. V odůvodnění rozsudku zdejší soud mj. uvedl, že stavební úřad měl meritorně rozhodnout dle § 67 správního řádu, neboť ani stavební zákon ani správní řád mu neumožňují řízení o odstranění stavby zastavit v případě, kdy stavební úřad shledá, že nejde o stavbu postavenou bez stavebního povolení či v jeho rozporu.

Následně krajský soud rozsudkem ze dne 13. 9. 2011, č. j. 10 A 62/2010 – 113, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2010 i usnesení stavebního úřadu ze dne 28. 1. 2010, které bylo poznamenáno do spisu, jímž bylo s odkazem na ustanovení § 66 odst. 2 správního řádu řízení o odstranění stavby zastaveno, neboť odpadl důvod řízení. Žalovaný opatřením ze dne 27. 9. 2011 vrátil věc prvostupňovému stavebnímu úřadu, který dne 18. 1. 2012 vydal rozhodnutí, kterým vlastníkově dané stavby s odkazem na § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nenařídil její odstranění. K odvolání stěžovatelů žalovaný dne 14. 5. 2012 rozhodnutí stavebního úřadu zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. Stavební úřad opatřením ze dne 4. 9. 2012 oznámil pokračování v řízení o odstranění předmětné stavby, po předložení dokladů osobami zúčastněnými na řízení však stavební úřad opětovně vydal dne 1. 11. 2012 pod č. j. SU/3142/2007/Kp/We rozhodnutí, kterým nebylo s odkazem na § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona naříděno odstranění stavby kanalizační přípojky z rodinného domu P. č. 554, tj. kanalizačního propojení od vyřazeného septiku na pozemku par. č. 2387/10 až do kanalizační šachty na pozemku parc. č. 2388/15, K. Ú., na pozemcích par. č. 2387/10, 2388/15, 2388/77, 2933/1 v k. ú. K. Ú. jejím vlastníků. Toto rozhodnutí napadli stěžovatelé odvoláním, jež bylo žalovaným zamítnuto. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 3. 2013, č. j. KUJCK 6842/2013/OREG podali stěžovatelé znovu žalobu ke krajskému soudu.

II. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud žalobu zamítl, neboť prohlásil žalobní námitku stěžovatelů, totiž, že je stavba kanalizační přípojky osob zúčastněných na řízení stavbou nepovolenou, za rozpornou s písemnostmi založenými ve spise. Ze spisu je seznatelné, že kanalizační přípojka osob zúčastněných na řízení byla provedena podle stavebním úřadem ověřené projektové dokumentace, ve které je vyznačen nejen biologický septik, ale též vedení kanalizační přípojky. Uvádí se, jakým druhem trubek bude provedena a z projektové dokumentace je rovněž zřejmé, že přípojka z rodinného domu osob zúčastněných na řízení je zaústěna do kanalizační šachty na pozemku stěžovatelů, č. 2388/15 v k. ú. K. Ú. Rozhodnutím Okresního úřadu v Českých Budějovicích ze dne 11. 5. 1998, č. j. 3815/98 – 231 Ště, bylo manželům K. vydáno povolení k vypouštění odpadních vod do veřejné kanalizace. S takovým napojením vydala obec souhlas a učinil tak též i správce kanalizace VAK České Budějovice.

Soud proto dospěl k závěru, že přípojka byla realizována v souladu s projektovou dokumentací schválenou stavebním úřadem, jedná se proto o stavbu povolenou. Jako správný

pokračování

označil krajský soud proto i závěr stavebního úřadu, že skutečně realizovaná kanalizační přípojka odpovídá stavebnímu povolení. Pro vydání kolaudačního rozhodnutí bylo dle soudu rozhodné ve smyslu § 81 odst. 1 stavebního zákona ověřit, zda stavba byla provedena podle dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení. Kanalizační přípojka tak, jak je zakreslena v projektové dokumentaci a jak byla provedena, byla tudíž povolena a následně zkolaudována. Krajský soud poznamenal, že v době povolení stavby daný pozemek, na kterém se nachází kanalizační šachta veřejné kanalizace, byl vlastnictvím obce, předtím ve vlastnictví státu. Tvrzení o tom, že kanalizace vlastnický náleží stěžovatelům, je nepravdivé a nemá oporu ve spise. Z kupní smlouvy, kterou stěžovatelé do svého vlastnictví nabyli pozemek č. 2388/15 nevyplývá, že se současně stali vlastníky kanalizačního řádu procházejícího tímto pozemkem. Naopak z příslušného listu vlastnictví vyplývá, že kanalizace vedoucí parcelou č. 2388/15 je ve vlastnictví obce K. Ú. a ta má právo přístupu na pozemek pro údržbu a opravu kanalizace. Vlastnické právo stěžovatelů je proto omezeno věcným břemenem vedení kanalizace, které bylo založeno smluvně v roce 2006. Kanalizace tudíž vlastnický nenáleží stěžovatelům, ale obci K. Ú. Krajský soud uvedl rovněž, že vlastnictví kanalizační přípojky však pro posouzení toho, jedná-li se o stavbu povolenou, není rozhodné, podstatné je, že podle projektové dokumentace bylo povoleno připojení kanalizační přípojky manželů K. do kanalizační šachty na pozemku 2388/15. Již v době povolení stavby v roce 1998 spravovala kanalizační řád, do kterého se napojovala kanalizační přípojka stavebníka, a.s. VAK České Budějovice. Tato společnost také vydávala vyjádření k napojení kanalizační přípojky pro účely stavebního řízení. V době vydání stavebního povolení proto nemohla konkrétní kanalizační šachtu spravovat a.s. MAVELA, jestliže byla ve správě VAK České Budějovice.

Krajský soud tak uzavřel, že manželům K. svědčilo povolení do veřejné kanalizace vypouštět odpadní vody; kanalizační přípojka byla povolena a byla realizována zcela v souladu s projektovou dokumentací ověřenou stavebním úřadem a tedy při dodržení podmínky stavebního povolení o tom, že stavba musí být provedena v souladu s ověřenou projektovou dokumentací. Jestliže stavba byla povolena a provedena v souladu se správním rozhodnutím, pak nejsou dodrženy požadavky § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, správně proto stavební úřad nenařídil odstranit stavbu dané kanalizační přípojky, a to za situace, kdy měl k dispozici všechna správná rozhodnutí a projektovou dokumentaci opravňující realizovat danou stavbu. Vzhledem k těmto důvodům krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Kasační námitky stěžovatelů

V kasační stížnosti stěžovatelé uplatňují stížnostní důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tvrdí, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech. Zdůrazňují, že není pravdivé tvrzení, že kanalizace včetně septiku nacházející se na parcele č. 2388/15 nikdy nebyla ve vlastnictví MNV K. Ú. Tuto skutečnost potvrdili několikrát přímo při osobních jednáních pracovníci MNV K. Ú. V této souvislosti je nutno poznamenat i skutečnost, že v roce 2006 (13. 9. 2006) byla na Katastrální úřad, pracoviště České Budějovice vložena smlouva o zřízení věcného břemene uzavřená mezi stěžovateli a obcí K. Ú. Jedná se však o jinou kanalizaci, než která je předmětem daného sporu. Toto tvrzení dokládají dle stěžovatelů listiny, a to LV č. 995 pro k. ú. K. Ú. a dále kupní smlouva uzavřená mezi stěžovateli a společností MAVELA Dynín, a. s. Zatímco první jmenovanou listinu stěžovatelé doložili, kupní smlouvu dohledal zdejší soud ve spisu. Z uvedených dokladů dle stěžovatelů zcela jednoznačně vyplývá, že kanalizace, resp. kanalizační přípojka, do které jsou ze strany osoby zúčastněné na řízení, pana V. K. a jeho syna, vypouštěny, podle názoru stěžovatelů nezákonně, odpadní vody, se nachází na zcela jiném místě, byť na stejné parcele 2388/15. Jedná se, podle názoru stěžovatelů, o zásadní pochybení.

Z dalších dokladů, které mají stěžovatelé k dispozici, a to zvláště pak z rozhodnutí Okresního úřadu v Českých Budějovicích, referátu životního prostředí ze dne 24. 10. 2001, č. j. 8515/01 - 231 Ště, vyplývá, že tento úřad vydal povolení manželům K. k trvalému užívání stavby vodohospodářského díla k rodinnému domu na parc. č. 2387/10 (původně na parcele 2387/9) k. ú. K. Ú. za podmínek zde uvedených. V této souvislosti upozorňují stěžovatelé na podmínku č. 2, kde se uvádí, že obsah sedimentačního prostoru septiku bude pravidelně minimálně 1x ročně vyvážen k likvidaci na ČOV. Podle bodu č. 3 jsou limity pro vypouštění do veřejné kanalizace dány rozhodnutím RŽP OÚ České Budějovice ze dne 11. 5. 1998, č. j. 3815/98 - 231 Ště. V tomto rozhodnutí je zcela jednoznačně konstatováno, že manželům K. se dává povolení ke zřízení biologického septiku SM3 situovaného na pozemku parc. č. 2387/9 v k. ú. K. Ú., tedy parcely, na které se podle stavebního povolení vydaného pro předchozí vlastníky dané parcely povoluje vybudovat vodohospodářské dílo, biologický septik SM3. V bodě 4. tohoto rozhodnutí se dále uvádí, že vlastník (správce) bude hospodářské dílo vzorně udržovat vlastními náklady. Pravidelně dle potřeby bude vyvážen kal k likvidaci na ČOV. V návaznosti na toto rozhodnutí se stěžovatelé vrací k původnímu rozhodnutí č. j. 8515/01 - 231 Ště s datem 24. 10. 2001, kde v podmínce č. 4 je uvedeno, že provozování biologického septiku bude ukončeno na pokyn majitele veřejné kanalizace po uvedení do provozu centrálního čištění splaškových vod obce. Obě tato rozhodnutí, která však v rozporu s jejich tvrzením stěžovatelé nedoložili, tak dle jejich názoru zcela jednoznačně prokazují, že manželé K. nebyli oprávněni vybudovat jakoukoliv přípojku svodu odpadních vod do septiku nacházejícího se na parc. č. 2388/15.

S odvoláním na uvedené doklady a na skutečnost, že manželé K. požádali společnost MAVELA a.s. o povolení napojit se do její kanalizační přípojky, dle názoru stěžovatelů zcela jednoznačně vyplývá, že se v žádném případě nejedná o povolenou stavbu. Závěr vyslovený ombudsmanem, který je v napadeném rozhodnutí rovněž citován, není po právu. Pokud by platil opak, neměl by být pro pana K. problém předložit projektovou dokumentaci týkající se kanalizační přípojky. V řízení bylo zjištěno, že s vybudováním veřejné kanalizace bylo následně zřízeno i věcné břemeno přístupu a oprav této kanalizace obcí K. Ú. v roce 2006. Avšak ze strany pana K. tento požadavek, tj. napojení se do veřejného kanalizačního řádu, patrně nikdy splněn nebyl a ke kanalizačnímu řádu, užívanému včetně kanalizační šachty panem K., povolení vystaveno nebylo. O tom podle stěžovatelů svědčí skutečnost, že do kanalizační šachty jsou oprávněni se napojit nejen stěžovatelé, ale i majitelé dvou rodinných domů, pro které byla původně kanalizační přípojka vybudována a s MAVELA.

Lze tedy konstatovat, že závěr vyslovený v žalobou napadeném rozhodnutí, které se ztotožnilo se závěry stavebního úřadu, tj. že kanalizační přípojka, resp. napojení pana K. do kanalizační šachty nacházející se na pozemku stěžovatelů je oprávněná stavba a není důvod nařizovat její odstranění, není správný. Jak vyplývá se shora uvedeného, tato podmínka nemohla nikdy nastat.

Stěžovatelé z těchto důvodů navrhlí, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a jemu předcházející správní rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah předložených správních spisů a s ohledem na správnost rozsudku krajského soudu navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

pokračování

V. Vyjádření osob zúčastněných na řízení ke kasační stížnosti

Ke kasační stížnosti podala vyjádření též osoba zúčastněná na řízení ad 1), V. K.. K námitce označení jiné kanalizace, než která je předmětem sporu, sděluje, že krajský soud vycházel z informací, které jsou v katastru nemovitostí. Nelze tedy toto považovat za chybu katastrálního úřadu či krajského soudu, jde o chybu kupní smlouvy z 18. 4. 2001, tedy tuto chybu způsobili sami stěžovatelé. To ještě ztížilo orientaci pro neznalé místních poměrů, když stěžovatelé spojili původní parcely č. 2386/1, 2388/17, 2388/15 pod jedno č. 2388/15. Ovšem tato chyba dle osoby zúčastněné na řízení nezpůsobuje neplatnost stavebního povolení č. j. SÚ - 5020/97 - So, nemá ani vliv na správnost rozhodnutí krajského soudu. Kanalizace z domu P. 544, K. Ú. byla povolena i realizována do veřejné části rozvodu kanalizace a souhlas provozovatele kanalizace Vak JČ byl pro připojení domu P. 554, K. Ú., vydán. V době vydání stavebního povolení č. j. SÚ - 5020/97 - So, určovala vyhláška č. 144/1978 Sb., v ust. § 2 odst. 1, co je veřejná část kanalizace. Do kanalizace na parcele č. 2388/15 jsou připojeny čtyři samostatné domy, a proto je tato kanalizace již kanalizační stoka. Byla postavena na pozemku, který byl ve vlastnictví obce K. Ú. Dle výše uvedené vyhlášky podle osoby zúčastněné na řízení není podstatné, kdo byl vlastníkem této části kanalizace na parcele č. 2388/15 dříve, dnes jsou vlastníky v délce 2/3 této kanalizace stěžovatelé, a v délce 1/3 délky této kanalizace osoba zúčastněná na řízení. Tuto skutečnost však stěžovatelé v kasační stížnosti neuvedli.

Osoba zúčastněná na řízení požadovala od roku 2004 od stavebního úřadu informaci o kolaudačním rozhodnutí pro kanalizaci na parcele č. 2388/15. Tuto informaci stavební úřad nesdělil, přesto kolaudoval a po osobě zúčastněné na řízení požadoval zpracování dokumentace ke kanalizaci (kanalizační stoce), která začíná na parcele č. 2388/15 a do které jsou připojeny domy v P. ul. Tuto dokumentaci tedy osoba zúčastněná na řízení zpracovala a předala stavebnímu úřadu s tím, že tato kanalizace již není kanalizační přípojkou, ale kanalizační stokou, a tudíž nepatří do pravomoci stavebního úřadu, ale Odboru životního prostředí Magistrátu města České Budějovice. Osoba zúčastněná na řízení dále upozorňuje na znění § 1 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích a dodává, že není možné, aby si každý budoval svoji kanalizaci, a proto zákony příkazují vlastníkovi kanalizace, aby umožnil dalšímu vlastníkovi kanalizace se připojit.

V další části vyjádření osoba zúčastněná na řízení rekapituluje proces schvalování kanalizační přípojky. V roce 1997 povolil stavební úřad ve stavebním povolení č. j. SÚ - 5020/97 - So přípojku kanalizace s revizní a čistící šachtou. Přípojka kanalizace je zakreslena a popsána ve schválené dokumentaci, končí v kanalizační šachtě na parcele č. 2388/15. V uvedeném stavebním povolení si dal stavební úřad jako podmínku pro kolaudaci, že stavebník předloží kolaudační povolení septiku. Stavební povolení č. j. SÚ - 5020/97 - So bylo vydáno pro původní majitele pozemku, jako pozemek s povolenou stavbou jej koupil V. K. s manželkou, kteří v roce 1998 požádali vodohospodářský úřad o vydání povolení na septik s přepadem. Okresní úřad České Budějovice požádal stavební úřad Magistrátu města České Budějovice o povolení umístění septiku na již povolenou kanalizační přípojku, dle zpracovaného projektu na septik s přepadem. Stavební úřad ve schváleném projektu vyslovil souhlas s umístěním septiku na pozemku p. č. 2387/9 v katastrálním území K. Ú., a zároveň prohlásil, že upouští dle § 9 vyhlášky č. 85/1976 Sb. od územního řízení a vydání územního rozhodnutí. Septik umístil projektant na jednu z povolených větví kanalizace, druhá kanalizační větev přípojky zůstala nezměněná až do šachty na parcele č. 2388/15. Na základě toho vydal Okresní úřad České Budějovice vodohospodářské povolení, č. j. 3815/98 - 231 - Ště ze dne 11. 5. 1998. V roce 1997 ve stavebním povolení č. j. SÚ - 5020/97 - So povolil stavební úřad kanalizační přípojku až

do šachty na parcele č. 2388/15, v roce 1998 povolil vodohospodářský úřad vodní dílo septik. S uvedením čističky obce K. Ú. do provozu byl tento septik s přepadem vyřazen z provozu, v souladu s kolaudačním rozhodnutím.

Osoba zúčastněná na řízení podotýká, že stěžovatelé používají záměrně či z neznalosti nesprávnou terminologii, neboť neustále zaměňují septik s přepadem za tzv. žumpu, která se vyváží a voda z ní neodtéká. Septik s přepadem slouží jako částečné předčištění odpadních vod. V tomto konkrétním případě je vybudována kanalizační přípojka do šachty na parcele č. 2388/15. Do splaškové části této kanalizační přípojky bylo vloženo vodní dílo, septik s přepadem. Po uvedení nové čističky obce K. Ú. byl, dle příkazu v kolaudačním rozhodnutí, septik s přepadem vyřazen z funkce a kanalizační přípojka zůstává tak, jak byla postavena.

Dle kupní smlouvy V11 - 2827/2001 z 18. 4. 2001, zpracované advokátem stěžovatelů, JUDr. Flaškou, strana kupující prohlašuje, že se seznámila se stavem převáděných nemovitostí a tyto ve stavu, v jakém se nachází, přejímá. Při podpisu smlouvy byla kanalizační přípojka z domu P. již realizovaná, stěžovatelé souhlasili se stavem, v jakém byla parcela č. 2388/15, tedy i s kanalizační přípojkou z domu osoby zúčastněné na řízení. Aby cena pozemku byla co nejnižší, tak jsou ve smlouvě zamčeny všechny inženýrské sítě i kanalizační přípojka.

S ohledem na výše uvedené navrhuje osoba zúčastněná na řízení ad 1) kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Osoba zúčastněná na řízení ad 2), Mgr. J. K. ve svém vyjádření ke kasační stížnosti rovněž navrhla její zamítnutí, přičemž obsah tohoto vyjádření se v zásadě shoduje s připomínkami osoby zúčastněné na řízení ad 1), viz výše. Nad rámec již sděleného doplňuje pravděpodobný důvod zamčení kanalizace v kupní smlouvě ze dne 18. 4. 2001 s tím, že poukazuje na nesrovnalosti při prodeji obecního majetku, které kritizoval její otec, V. K., a jež stojí v pozadí celého sporu. Cena, za kterou byl prodán stěžovatelům obecní majetek, neodpovídala ceně pozemku, na které již byly inženýrské sítě a část kanalizačních přípojek a kanalizační šachta se dostaly z veřejného pozemku na pozemek ve vlastnictví soukromých osob. Následovalo správní řízení za údajné chyby ve stavebním povolení pro dům P. č. 554, kdy byl ze strany Stavebního úřadu Magistrátu města České Budějovice porušen stavební zákon v neprospěch V. K. a H. K.. Osoba zúčastněná poukazuje na zhoršení zdravotního stavu a předčasné úmrtí H. K. v důsledku stresového zatěžování během sporu se stěžovateli, dále rekapituluje znění stavebního povolení pro dům P. č. 554, text vyhlášky č. 144/1978 Sb., zákona č. 274/2001 Sb, a tomu odporující chování stěžovatelů, když nezákonně zamezili vypouštění vod z domu P. č. 554. Ve svém vyjádření rovněž obsáhle shrnuje skutkový stav a napadá rozpor mezi stavebním povolením pro dům P. č. 552 a pro dům stěžovatelů, jež obsahuje závažné chyby, avšak stěžovatelům to nebylo přičteno k tíži. Naopak, vůči osobě zúčastněné ad 1) je uplatňována ze strany stavebního úřadu informační blokáda, jež má původ v nedodržení dohody mezi K. a stěžovateli o smírném řešení sousedského sporu a v postupu advokáta stěžovatelů.

VI. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobami oprávněnými, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. V daném případě se jedná o druhou kasační stížnost stěžovatelů proti rozhodnutí krajského soudu v této věci. Stěžovatel napadl dřívější kasační stížností rozsudek, kterým krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání pro nepřipustnost. Podle konstantní judikatury se v rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo nepřipustnost podle § 92 odst. 1 správního řádu odvolací orgán věcně nezabývá podaným odvoláním, ale posuzuje pouze jeho včasnost nebo přípustnost. V případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřipustného je tedy správní soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřipustné odvolání a zda tedy byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Pokud krajský soud dospěje k závěru, že odvolání bylo po právu zamítnuto jako nepřipustné nebo opožděné, žalobu zamítne, v opačném případě toto odvolací rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (srov. rozsudek č. j. 5 As 18/2011 - 81 ze dne 13. května 2011). Krajský soud však přezkoumával taktéž žalobní námitky mířící do závěru stavebního úřadu o tom, že stavba, o jejíž odstranění se vedlo řízení dle § 129 stavebního zákona, je stavbou povolenou a řádně zkolaudovanou, tedy námitkami, jež vznesli stěžovatelé v odvolání a jež žalovaný meritorně v rozhodnutí o odvolání neposuzoval. O zmíněné kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud uvedeným rozsudkem ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011 - 93, přičemž se omezil pouze na posouzení otázky, zda byly splněny zákonné podmínky pro zamítnutí odvolání pro nepřipustnost a nezabýval se věcnými námitkami. Kasační námitky proti věcnému posouzení žalobních bodů krajským soudem tak mohli stěžovatelé přípustným způsobem uplatnit až v kasační stížnosti proti nyní napadenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba. Nyní posuzovaná kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu je tedy z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. přípustná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v rozsahu vymezeném v § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle stěžovatelů založil krajský soud svůj názor na nesprávných skutkových zjištěních správních orgánů, dovolávají se proto stížnostního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Za nejpodstatnější kasační námitku považuje kasační soud tvrzení stěžovatelů, že se v případě kanalizační přípojky osob zúčastněných na řízení nejedná o povolenou stavbu. Toto tvrzení stěžovatelé dokládají obšírnou citací podmínek stavebního povolení osob zúčastněných na řízení. Navíc stěžovatelé v kasační stížnosti, byť místy zmatečně, zpochybňují, že by kanalizace, na kterou byly osoby zúčastněné připojeny, byla v minulosti ve vlastnictví obce, neboť stěžovatelé jsou na základě smlouvy s obcí vlastníky jak dotčené parcely parc. č. 2388/15, na které se předmětná kanalizační přípojka nachází, tak na základě smlouvy se soukromou společností vlastníky i kanalizace samotné, nacházející se na tomto pozemku.

Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona *stavební úřad nařídí vlastníku stavby, popřípadě s jeho souhlasem jiné osobě, odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním.*

Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že stavební zákon v ust. § 129 neumožňuje naříditi odstranění stavebních úprav v případě, že stavebník splnil požadavky stanovené v § 129 cit. zákona. Na tom by nic nezměnila ani skutečnost, že by stavebník před zahájením řízení o odstranění stavby či v jeho průběhu jednal v rozporu se zákonem.

Stavební zákon váže provádění staveb, jejich změn i udržovacích prací na stavební povolení, případně na ohlášení stavebnímu úřadu. Kanalizační přípojka je ve smyslu § 3 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“) samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. V době vydání stavebního povolení pro osoby zúčastněné na řízení podléhala stavba kanalizační přípojky podle starého stavebního zákona, stejně jako nyní dle účinného stavebního zákona, povinnosti stavebníka požádat stavební úřad o vydání stavebního povolení.

Tuto povinnost osoby zúčastněné na řízení splnily, a přestože původní stavební povolení ze dne 27. 8. 1997, č. j. SÚ/5020/97 - So, obsahující mj. povolení kanalizační přípojky s revizní a čistící šachtou s vyznačenou trasou vedoucí do kanalizace na pozemku parc. č. 2388/15, bylo opakovaně měněno, v posledním vydaném stavebním povolení ze dne 25. 1. 2000, č. j. SÚ -7072/99/00 - So, se osoby zúčastněné na řízení k původnímu návrhu vedení kanalizační přípojky vrátily a stavební úřad toto technické řešení v projektové dokumentaci ověřil a schválil. Situační výkres stavební úřad navíc doplnil sdělením, že „*souhlasí s umístěním septiku na pozemku parc.č. 2387/9 v katastrálním území K. Ú. a upouští dle § 9 vyhlášky č. 85/1976 Sb., od územního řízení a vydání územního rozhodnutí.*” Během celého stavebního řízení nebyla ze strany stěžovatelů podána jakákoli námitka nebo vnesena připomínka. Po kolaudaci dne 26. 10. 2001 tak osoby zúčastněné na řízení nerušeně užívaly rodinný dům do uzavření kanalizační přípojky ze strany stěžovatelů na pozemku parc. č. 2388/15 v roce 2006 a zahájení řízení o odstranění stavby kanalizační přípojky v roce 2007.

Nejvyšší správní soud zcela sdílí názor Veřejného ochránce práv, dle kterého nevědomost stavebního úřadu o tom, které stavby je a které není oprávněn povolovat, nemůže vést v žádném případě k tíži stavebníka. V situačním výkresu stavebního povolení ze dne 25. 1. 2000, č. j. SÚ - 7072/99/00 - So, je sice zřejmé, že kanalizační přípojka byla dokreslena ručně, obdobné vedení kanalizační přípojky však stavební úřad zakreslil, byť standardně, i později na situačním nákrese, adresovaném dne 9. 9. 2008 p. K.. Pokud měl stavební úřad námitky k formě zakreslení změny vedení kanalizační přípojky, měl tak učinit během stavebního řízení, a nikoli ex post, po uplynutí osmi let. Je nepochybné, že stavební povolení ze dne 25. 1. 2000, č. j. SÚ - 7072/99/00 - So, vykazuje vady, neboť z něj není zcela jasné, jak se mění původní stavební povolení ze dne 27. 8. 1997, č. j. SÚ/5020/97 - So, avšak lze konstatovat, že situační výkres ke změně stavby, ověřený stavebním úřadem, obsahuje takové zakreslení kanalizační přípojky, jež odpovídá skutečnému stavu. V rámci stavebního řízení byl stavební úřad povinen dle § 62 odst. 1 písm. a) starého stavebního zákona přezkoumat, zda dokumentace splňuje podmínky územního rozhodnutí. Pokud dokumentace nespĺňovala podmínky územního rozhodnutí, byl stavební úřad povinen vyzvat stavebníka k doplnění dokumentace, popř. k jejímu uvedení v soulad s podmínkami územního rozhodnutí (§ 60 odst. 1 starého stavebního zákona). Nic takového stavební úřad neučinil, osoby zúčastněné na řízení tudíž oprávněně vycházely dle zásady presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy z toho, že stavební povolení a kolaudační rozhodnutí jsou zákonné a správné. Jestliže v době, kdy vady stavebního povolení spočívající v nesouladu mezi jeho textovou a výkresovou částí, již nelze zhojit ani prostřednictvím mimořádných opravných prostředků, a stavební úřad přistoupí k řešení daného stavu dodatečně na úkor osob zúčastněných na řízení, zpochybňuje tím jejich dobrou víru v pravomocné stavební povolení.

Správní orgány jsou přitom povinny postupovat v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů, zejména pak se zásadou ochrany práv nabytých v dobré víře a ochrany oprávněných zájmů osob ve spojení se zásadou přiměřenosti zásahu do těchto práv (§ 2 odst. 3 správního řádu). Požadavek ochrany dobré víry ve veřejném právu se opakovaně objevuje

pokračování

i v judikatuře Ústavního soudu: „*Podstatou uplatňování veřejné moci v demokratickém právním státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR) je kromě jiného také princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci, ať už v individuálním případě plynou přímo z normativního právního aktu nebo z aktu aplikace práva. Princip dobré víry působí bezprostředně v rovině subjektivního základního práva jako jeho ochrana, v rovině objektivní se pak projevuje jako princip presumpce správnosti aktu veřejné moci*“ [nález sp. zn. IV. ÚS 150/01 ze dne 9. 10. 2003 (N 117/31 SbNU 57)].

Z tohoto důvodu zdejší soud souhlasí s názorem krajského soudu, že stavba kanalizační přípojky byla povolena a následně kolaudována, přičemž odpovídá projektové dokumentaci a zjištění při výkonu státního stavebního dohledu. Povolení k vypouštění odpadních vod do veřejné kanalizace nebylo vydáno pouze stěžovatelům, jak tvrdí v kasační stížnosti, ale i osobám zúčastněným na řízení, rozhodnutím okresního úřadu ze dne 11. 5. 1998, č. j. 3815/98 - 231 Ště. V tomto ohledu napadený rozsudek krajského soudu vychází ze skutkového zjištění majícího oporu v obsahu spisu.

Vnitřně rozporná argumentace stěžovatelů, kdy na straně jedné tvrdí, že předmětná kanalizační přípojka nebyla povolena, na straně druhé upozorňují ze strany osob zúčastněných na řízení na porušení podmínek povolení k užívání stavby vodohospodářského díla ze dne 24. 10. 2001, č. j. 8515/01 - 231 Ště, povolení ke zřízení biologického septiku SM3 ze dne 11. 5. 1998 pod č. j. 3815/98 - 231 Ště, a původního rozhodnutí ze dne 24. 10. 2001, č. j. 8515/01 - 231 Ště, naopak oporu v předložených listinách nemají. Ze spisu vyplývá, že manželům K. byl rozhodnutím okresního úřadu ze dne 11. 5. 1998, č. j. 3815/98 - 231 Ště, dán souhlas ke zřízení biologického septiku SM3 situovaného na pozemku parc. č. 2387/9 k. ú. K. Ú. Zprovozněním čistírny odpadních vod v obci K. Ú. v roce 2004 byli v souladu se zákonem o vodovodech a kanalizacích, vyzváni majitelé k přepojení septiků na hlavní kanalizační řád. Osoby zúčastněné na řízení tak dle podmínky č. 4 rozhodnutí č. j. 8515/01 - 231 Ště s datem 24. 10. 2001 vyřadily z provozu zařízení předčist'ující odpadní vody a nadále využívaly kanalizační přípojku ústící do veřejné kanalizace v souladu s povolením.

Opodstatněná není ani námitka stěžovatelů stran vlastnictví kanalizace. Zákon o vodovodech a kanalizacích v ust. § 3 uvádí, že vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky, popřípadě jejich částí zřízených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak. K tomu Nejvyšší soud ČR opakovaně judikoval, že kanalizace a kanalizační přípojky nejsou součástí pozemku, ve kterém jsou umístěny; kanalizace a kanalizační přípojky jsou totiž na základě zákona o vodovodech a kanalizacích samostatnými předměty právních vztahů (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 22 Cdo 2653/2011 nebo rozsudek ze dne 14. 12. 2012, sp. zn. 28 Cdo 223/2012). Tomuto pojetí ostatně odpovídá i znění zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, v ust. § 509, ve kterém se výslovně stanoví, že „*[i]nženýrské sítě, zejména vodovody, kanalizace nebo energetické či jiné vedení, nejsou součástí pozemku. Má se za to, že součástí inženýrských sítí jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.*“

Zdejší soud vyšel ze zjištění, že osoby zúčastněné na řízení postavily na svém pozemku parc. č. 2387/10 rodinný dům a kanalizační přípojku na základě stavebního povolení vedly přes pozemek místní komunikace parc. č. 2933/1 na pozemek parc. č. 2388/15, který byl v té době ve vlastnictví obce K. Ú., tzn. jednalo se o veřejný pozemek. Tomu nakonec odpovídá i kupní smlouva ze dne 18. 4. 2001, kterou stěžovatelé od obce předmětný pozemek parc. č. 2388/15 odkoupili. Uvedená kupní smlouva neobsahovala informaci o tom, že by na tomto pozemku byl umístěn kanalizační řád či kanalizační přípojka, přestože ze spisu vyplývá, že kromě osob zúčastněných na řízení byly na tento pozemek formou kanalizační přípojky napojeny i další domy z ul. P.. Nahlédnutím do katastru nemovitostí lze dále ověřit, že

na pozemku parc. č. 2388/15 vážne věcné břemeno vedení a jedná se trvalý travní porost, jež je součástí zemědělského půdního fondu.

Tvrdí-li nyní stěžovatelé, že jsou na základě smlouvy uzavřené se společností MAVELA Dynín, a. s. vlastníky kanalizace, pak pro toto tvrzení nesvědčí několik okolností. Zaprvé, v době vydání souhlasu napojení domu osob zúčastněných na kanalizaci (rok 1998) vydával tento souhlas správce kanalizace VaK JČ, a.s., pověřený ke správě kanalizace obcí K. Ú.. Smlouva se společností MAVELA Dynín, a. s. ze dne 16. 9. 2004 sice obsahuje prohlášení společnosti, že je vlastníkem kanalizační přípojky vedené na pozemku parc. č. 2388/15, na straně druhé společnost dodává, že je správcem kanalizace. Zdá se tedy pravděpodobnější varianta, že společnost MAVELA Dynín, a. s. byla toliko správcem kanalizace, a nikoli jejím vlastníkem. Neboť zadruhé, podle ust. § 2 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích „*[k]analizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace*“. Kanalizace je vodním dílem, zatímco kanalizační přípojka, jak již bylo řečeno výše, je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě a vodním dílem není. I za předpokladu, že - teoreticky – společnost MAVELA Dynín, a. s. vlastníkem kanalizace byla, nesvědčilo by jí právo vlastnit i kanalizační přípojku, neboť tato je samostatným předmětem právních vztahů a jejím vlastníkem jsou stavebníci, tedy osoby zúčastněné na řízení. Zatřetí, na pozemku parc. č. 2388/15 vážne věcné břemeno vedení. Stěžovatelé uvádí, že mezi nimi a obcí K. Ú. byla v roce 2006 uzavřena smlouva o zřízení věcného břemene, která se však vztahuje na jinou kanalizaci, než která je předmětem daného sporu. Ze směnné smlouvy a smlouvy o zřízení věcných břemen ze dne 13. 9. 2006, kterou zdejší soud dohledal ve spisu, však vyplývá, že na pozemku parc. č. 2388/15 bylo touto smlouvou zavedeno zcela obecné věcné břemeno vedení kanalizace a přístupu pro její opravu a údržbu, a to kdykoliv.

Z přílohy smlouvy mezi stěžovateli a společností MAVELA Dynín, a. s. i z listiny předložené stěžovateli se nicméně jeví, že trasa kanalizace vede stále stejnými místy daného pozemku. Nejvyšší správní soud připomíná, že zřízení věcného břemene (služebnosti podle nového občanského zákoníku) má vést i k předběžné úpravě poměrů mezi jednotlivými pozemky, než některé z nich přejdou do cizích rukou, aby odpadly obtíže jednání mezi stranami sledujícími následnou úpravu těchto poměrů poté, co se zřízení již uskutečnilo. Věcné břemeno vedení v případě kanalizace zajišťuje i její účel, neboť ve smyslu ust. § 1 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích se vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu zřizují a provozují ve veřejném zájmu. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, stěžovatelé svým jednáním, ať už formou koupě veřejného pozemku, snahy o nabytí vlastnictví ke kanalizaci či uzavřením kanalizační přípojky osobám zúčastněným nařízení, v průběhu řízení demonstrují spíše zájem soukromý, jež má svůj původ v sousedských sporech (monolitické oplocení domu stěžovatelů, viz spisový materiál) a neústupnosti jednotlivých aktérů. Kanalizační přípojka, včetně kanalizační šachty, do níž přípojka ústí, je ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení, nejedná se o stavbu nepovolenou a není provedena na pozemku, který by umístění podobné stavby omezoval či zakazoval. Námitka vlastnictví kanalizace proto není důvodná.

Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k výše uvedenému shledal kasační stížnost nedůvodnou, neboť nosné důvody pro zamítnutí žaloby z hlediska zákona plně obstojí. Jak vyplývá z výše uvedeného, krajský soud se předloženou věcí pečlivě zabýval, jeho argumentace je přesvědčivá, má oporu v zákoně a ve spise a nebyl dán tvrzený kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

pokračování

Nejvyšší správní soud tak dospěl ze všech uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že mu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Osobám zúčastněným na řízení soud neuložil žádnou povinnost, jejímž plněním by jim vznikly náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. března 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu